

Opening the Door to Certainty

Bokar Rinpoche's Summary of the Pointing-Out Instructions of Wangchuk Dorje's *Ocean of Certainty*

Pointing Out Awareness-Emptiness (Rig-sTong)

རིག་སྟོང་གཏུན་ལ་ཕབ་ནས་ངོ་སྟོང་ཚུལ།

The manner of pointing out to decisively ascertain awareness-emptiness:

ཐོག་མར་སེམས་ནི་རང་ལུགས་སྟོང་ལ་ཞོག།

First, let the mind remain in its natural state, loose and relaxed.

སྟོང་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་རྗེན་ནེར་སྟོས།

Look nakedly at the essence of loosened mind;

མ་ཡངས་ཅམ་གྱི་དྲན་པ་རྒྱན་ཆགས་བསྟེན།

cultivate and maintain unwavering, simple mindfulness.

རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་ཆེད་དུ་སྦྱང་སྦྱང་དང།

Whatever discursive thoughts arise, specifically, do not contrive,

བཅས་བཅོས་གང་ཡང་མི་བྱེད་ཐ་མལ་གྱི།

do not abandon or adopt, whatsoever.

ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བའི།

Rest wide awake in ordinary mind, in the knowingness of the moment -

གསལ་སྟོང་སྣང་ངེ་བ་ལ་སྲིག་གེར་ཞོག།

a vividly resplendent luminosity-emptiness, free from identification.

Pointing Out Through Movement ('gyu)

གཞན་ཡང་འགྲུ་ཐོག་ནས་ནི་ངོ་སྤྲོད་ཚུལ།

Moreover, the manner of pointing out by means of movement:

ཐོག་མར་ཤེས་པ་རང་ལུགས་སྤྲོད་ནས་བཞག།

First, let your cognition remain in its natural state, loose and relaxed.

དེ་ཡི་ངང་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ལྟ།

Then, in this condition, look at its essence.

དེ་ནས་འགྲུར་བཅུག་སྐར་ཡང་འགྲུ་མཁན་སེམས།

Now, allow or induce a thought movement, after which ask -

དེ་དང་གནས་པའི་སེམས་ལ་བྱད་པར་ཅེ།

How are thinking mind and abiding mind different?

འགྲུ་སེམས་དེ་དང་དེ་ལ་བལྟ་བའི་སེམས།

The moving mind and the looking mind -

བྱད་པར་བལྟས་པས་འགྲུ་བ་རང་གྲོལ་འགྲོ།

actually look to see how they are different. In doing so, the movement proceeds self-liberated.

དེ་ཡི་ངང་དུ་མ་ཡེངས་རྩེ་གཅིག་ཞོག།

Then, remain in this condition, one-pointedly, without distraction.

Pointing Out Through Appearances (sNang)

༡ ལྷང་སེམས། 1) All appearances are mind

གཟུགས་སོགས་དམིགས་པའི་རྟེན་བྱས་དེ་དང་སེམས།

With using forms and the like as support,

གཅིག་གམ་ཐ་དད་བརྟག་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི།

examine closely whether mind and appearances are the same or distinct.

ལྷང་བའི་ཡུལ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རང་མདངས་ལས།

Realize apparent objects displaying as outside are all the self-luster of mind;

གཞན་དུ་གྲུབས་པ་མེད་པར་རྟོགས་གྱུར་ན།

when realizing that they are not other than that,

དེ་ཡི་ངང་དུ་འཛིན་མེད་ལྷང་དེ་ཞོག།

in this condition, without fixation or grasping, rest openly.

༢ སེམས་སྣང་བ། 2) Mind is emptiness

སེམས་ཉིད་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་སྣང་བ་ཉིད།

Mind-as-it-is , in every possible way, is not something other than emptiness-as-such.

དེ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་ནི་མཚོན་དུ་མེད།

This, in no way can be characterized

སླ་བསམ་བརྗོད་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ།

not by speech, concept nor description, just like the sky.

དེ་ཡི་ངང་དུ་མ་བཅོས་སྤྱད་པར་ཞོག།

In this condition, remain loose in non-fabrication.

3) ལྷོང་པ་ལྷུན་གྲུབ། 3) Emptiness is spontaneously present

ལྷོང་པའི་ཚོས་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ།

Similarly, unwavering from the emptiness of phenomena,

རྒྱལ་མདངས་མ་འགག་སྒྲ་ཚོགས་འཆར་བ་ཉིད།

manifestation capacity and luster, unimpeded, verily arise in all their variety.

ལྷོང་ལས་གཞན་མེད་སྤང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཚོས།

None other than emptiness, be aware that the universe of appearances and possibilities,

the phenomena of samsara and nirvana,

ལྷུན་གྲུབ་སྤང་ལྷོང་དབྱེར་མེད་ཉིད་རིག་བྱ།

are spontaneously present as inseparable appearance-emptiness.

4) ལྷུན་གྲུབ་རང་གྲོལ། 4) Spontaneous presence is self-liberated

དེ་བཞིན་སྤང་རིག་ལྷོང་གསུམ་གདོད་མ་ནས།

Similarly, appearances, awareness, and emptiness, are primordially

གསལ་ལྷོང་བྱུང་འཇུག་ལྷུན་གྲིས་གྲུབ་པ་ལ།

luminosity-emptiness, an indivisible unity and spontaneously accomplished.

སྤང་སྤང་བསལ་བཞག་གཉེན་པོར་མ་ལྷོས་པར།

Without relying on antidotes, abandonment or adoption, elimination or placement,

དོན་གྱི་རང་གྲོལ་ལྷུན་གྱི་ཚེན་པོའོ།

this is the ultimate meaning of self-liberation, mahamudra.